

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Dominica Jnuocait. II Sermo. XLV

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

nec his viribus nec meritis nec prudentia possumus de tot hostibus triumphare vel sine leali vulnere transire. nisi protecti manu dei et eius adiutorio confortati. ps. Inuoca me in die tribulationis. Ad hunc deum per mittit quos hominem temptari ut exaltet ad orationis studium et profugiat ad deum et expiatur eius auxiliis. Quinto ut homo studeret singulis vicibus singula remedia adhibere. quia non omnia vicia eodem remedio curantur. Sicut diuersis morbis diuersa remedia apponuntur. ita et vicibus. ut lubricis continentia. superbis humilitas. auaritia largitas. et sic de alijs. que sepius recitantur. Postquam superatione temptationum nos perducere dignetur ihesus christus victoriosissimus triumphator sabbane ad gloriam sempiternam. Amen.

Dominica Inuocavit. II

Sermo. XLV

Quam ieiunasset

quadraginta diebus et quadraginta noctibus postea esurijt. Math. iij. Sicut dicit Gregorius in omni hodierna. Qui a paradisi gaudijs per cibum cecidit. laborare debemus in quantum possumus ut per abstinentiam resurgamus. Ex quibus verbis patet quod ieiunium humane reparationi fuit necessarium. Et propter hoc dei filius videns humanum genus per peccatum gule cecidisse. in assumpta forma humane ieiunare voluit ut sic ieiunandi formam doceret. sic dicit in scriptis. Cum ieiunasset. Circa vero materiam istius sacratissimi ieiunij tria sunt consideranda. Primo quidem de ieiunij institutione. Secundo de ieiunij observatione. Tertio de ieiunij efficacia et vtili remuneratione. Institutio ieiunij tangitur. cum dicitur. Cum ieiunasset. Observationis modus. cum dicitur. quadraginta diebus et quadraginta noctibus. Utilis remuneratio. cum dicitur. postea esurijt.

Dixi primo quod considerandum est de ieiunij institutione. Circa quod tria sunt videnda. Primo quomodo ieiunium sit a natura dictatum. Secundo quomodo a paganis et gentilibus persuasum. Tertio quomodo a sanctis patribus institutum et confirmatum. De primo quomodo ieiunium sit a natura dictatum patet. Natura enim dicebat ab exordio sue creationis carnes non esse comedendas. sed tantum viuendum esse fructibus olivibus et radicibus. Unde dicit Boetius in libro de consolatione quod felix nimium prior etas contenta fidelibus aruis. Ieiunia consuevit soluere glande. Refert magister in historijs super Genesim quod filius Aderis ad diluuium. quod etas duravit per duo milia annorum. et dicitur. vixerunt solum herbis et radicibus et pomis per tantum tempus ad diluuium. Et secundum Augustinum de ciuitate dei. xv. c. ix. Ab adam versus ad diluuium copulabantur anni secundum codices nostros duo milia ducenti. sexaginta duo. Secundum autem hebreos mille sexcenti. lxx. Quibus annis non comedebant carnes sed herbas tantum. Quae autem feras occidebant faciebant solum per pelibus. et quibus vestimenta preparabant. carnes vero canibus piciebant versus ad diluuium. Et post pauca vinum cum carnibus manducaverunt. Unde dicit Hieronimus in libro 3. Iouinianum. et habet in decreto dist. xxxv. Ab exordio inquit peccationis humane nec carnibus vescemur. nec dabantur libelli repudij. nec propterea nobis eripiebant. Hoc cursu versus ad diluuium versus puenimus. Post diluuium autem cum damnatio legis quam nullus implere potuit carnes ingestae sunt ad vescendum. Et post pauca vinum cum carnibus post diluuium dedicatum est. Hoc id est in usum humanum licite assumptum. Constat autem quod lex nature duravit ab adam versus ad hoc secundum omnes. ymo versus ad Moysen. In illa gerate naturali instinctu dictate. homines non vtebantur carnibus. non in fine ministerio et occultae dei dispensatione. Nam sic dicit Ambrosius. xxxv. di. sexto die. Ido sexto die create bestie. ut sciret homo quod cum bestijs creatis orra est simul illi edendi praesens et versus escarum. ubi cibus cepit ibi finis factus est mundi. ibi cepit sua incrementa nec scire ubi ceperunt circa eum opera feriari. celsa re. Quo iudicio declaratum est quod per cibos mundus deberet imminui per quod deus augeri. Et his concludit Ambrosius in sermone de ieiunio. quod ieiunium non est nouellum cum in paradiso ab initio fuerit institutum. Sed hoc occurrit dubium. Et quod cum secundum legem nature cibus carnis non licuit. quare deus voluit tor diuersa animalia creare nisi ut omnia cum gratia actione sumerent. et nihil esset recusandum. ut dicit apostolus. Ad quod respondeo secundum Hieronimum 2. Iouinianum l. ij. Quod licet omnia in usum hominum creata sunt. non tamen in usum ciborum. Nam ideo dicitur in mensura

denidas. sed tantum viuendum esse fructibus olivibus et radicibus. Unde dicit Boetius in libro de consolatione quod felix nimium prior etas contenta fidelibus aruis. Ieiunia consuevit soluere glande. Refert magister in historijs super Genesim quod filius Aderis ad diluuium. quod etas duravit per duo milia annorum. et dicitur. vixerunt solum herbis et radicibus et pomis per tantum tempus ad diluuium. Et secundum Augustinum de ciuitate dei. xv. c. ix. Ab adam versus ad diluuium copulabantur anni secundum codices nostros duo milia ducenti. sexaginta duo. Secundum autem hebreos mille sexcenti. lxx. Quibus annis non comedebant carnes sed herbas tantum. Quae autem feras occidebant faciebant solum per pelibus. et quibus vestimenta preparabant. carnes vero canibus piciebant versus ad diluuium. Et post pauca vinum cum carnibus manducaverunt. Unde dicit Hieronimus in libro 3. Iouinianum. et habet in decreto dist. xxxv. Ab exordio inquit peccationis humane nec carnibus vescemur. nec dabantur libelli repudij. nec propterea nobis eripiebant. Hoc cursu versus ad diluuium versus puenimus. Post diluuium autem cum damnatio legis quam nullus implere potuit carnes ingestae sunt ad vescendum. Et post pauca vinum cum carnibus post diluuium dedicatum est. Hoc id est in usum humanum licite assumptum. Constat autem quod lex nature duravit ab adam versus ad hoc secundum omnes. ymo versus ad Moysen. In illa gerate naturali instinctu dictate. homines non vtebantur carnibus. non in fine ministerio et occultae dei dispensatione. Nam sic dicit Ambrosius. xxxv. di. sexto die. Ido sexto die create bestie. ut sciret homo quod cum bestijs creatis orra est simul illi edendi praesens et versus escarum. ubi cibus cepit ibi finis factus est mundi. ibi cepit sua incrementa nec scire ubi ceperunt circa eum opera feriari. celsa re. Quo iudicio declaratum est quod per cibos mundus deberet imminui per quod deus augeri. Et his concludit Ambrosius in sermone de ieiunio. quod ieiunium non est nouellum cum in paradiso ab initio fuerit institutum. Sed hoc occurrit dubium. Et quod cum secundum legem nature cibus carnis non licuit. quare deus voluit tor diuersa animalia creare nisi ut omnia cum gratia actione sumerent. et nihil esset recusandum. ut dicit apostolus. Ad quod respondeo secundum Hieronimum 2. Iouinianum l. ij. Quod licet omnia in usum hominum creata sunt. non tamen in usum ciborum. Nam ideo dicitur in mensura

Dominica Inuocauit

ſi adiuuamēta. eo q̄ adiuuāt hoīes i aliq̄
Un. **B**os creat̄ est ad arandū. Equus ad
inſidendū. Lanis ad ſeruādū z euſtodien
dū. **C**ap̄ ſo ad lac. **Q**uis ad lanificiū. **E**t
ſic diuerſitas aialū lapidū z herbarū non
ſunt fruſtra creata. **S**z di. **Q**uid fiet de
porcis. capreis. certuis. damulis. leporibz.
apris. anſeribz. anenis. **S**i iſta nō ad uſuz
comedēdi creata ſunt. fruſtra ſūt. **R**ideo
nbi q̄ſqs es. **D**ic mihi cur elephantes. leo
nes lupi. vulpes. yipperes. ſcorpij. creati ſūt.
q̄ nūq̄ ad uſū hoīm pueniūt. **E**t ex h̄ dicit
Piero. q̄ m̄ta ſūt aialū ḡna. nō ad eſum
ſz ad medicinā creata. **L**egat q̄ uoluerit li
bzos medicorū. q̄ nullaz herbā. nullū lapi
dē. nullū aialū p̄mittit qd ad ſue artz vti
litate nō referāt. **E**t b̄ uenit q̄ſqs de hoc
dubitet q̄ carnes aialū p̄ncipaliter non
ſunt date ad eſū. audiāt uideat uel legat in
Beneſi a p̄ncipio p̄mi capli. q̄uo de p̄rius
creauit herbā z olera uirētia q̄ aialia b̄ u
ta er corpulēta. **A**d ſignificanduz vtiq̄ ſm
Amb. li. ij. **E**xameron. qz ſimpliē et natu
ralē cibū uoluit de reliq̄s cibis anteferri.
qm̄ iſte ſobrietat̄. reliq̄ uoluptatis atqz lu
furie cibi ſunt. **I**n h̄ em̄ nobis oñdit tem
perātie documētum. ut uictu herbarū atqz
olez pomoz qz p̄tēti ſim̄. quē obtulit naſa
z donauit liberalitas dei. q̄ tā dulc̄ z ḡe ē
ut etiā repler̄ eſu ſit z uoluptati. uñ ad ſe
cūdas meſas ſoler dari. **D**ec **A**mbro. **E**t
ideo diatheare p̄bus dicit aureū ſeculū i
q̄ hoies t̄m̄ oleribz uſcebāt. **D**e ſcōo q̄ſio
ieiunium a paganis z ḡtilibz ſit p̄ſuaſum
p̄z tripliciter. **E**t p̄mo a p̄bis pure naſali
bus. **S**cōo a p̄bis medic̄. **T**ertio a p̄ribz
carbolic̄. **D**e p̄mo q̄uo ieiunū ſuadet̄ a
p̄bis pure naſalibz et ḡtilibz p̄z. **N**ā ut re
ciat **P**iero. li. ij. **J**ouintianū monachuz
Licet **Z**picur̄ qdā p̄bis fuiſſet inuētor de
liciaz ob h̄ qz in eis ſummā b̄ritudinē cō
ſtituebat. t̄m̄ ad h̄ poſtea puenit q̄ in oibz li
bzis ſuis nihil de carnibz z epulis ſumen
dū cē ſuluit. ſz t̄m̄ pomis z oleribz ſuaſit
eſe utendū rōnem di. qz carnes z epule ex
quiſite. ingēti cura z ſollicitudie p̄parāt̄
maiorēqz penā h̄nt in p̄parando q̄ uolup
tatē inuēdo. **I**te **D**iogenes deteſtat̄ epu
las carnū. ut ſerit **P**iero. aſſerēs tirānos
z ſubuerſores vrbū bella uel hoſtilia l̄ cui
lia mouere. nō p̄ olez ac pomoz uictu ſum
plia. ſz p̄ carnibz z delicijs epulaz. **P**reſea

Permon p̄bus narrat q̄uo egipti ſacerdo
tes. oibz m̄di negocijs poſtpoſit̄. ſp̄ in tē
plo auino z carnibz fuerūt abſtinētes. oñū
qz z lac z carnes uita bāt. q̄z vñū carnes li
quidas. altez colore mutato ſanguinē eſſe
dicebāt. **J**oſeph̄ etiā dīc̄ fuiſſe tres ſectas
iudeorū ſz. phariſeos. ſaduceos. et eſeos.
q̄z eſeos dicit fuiſſe a carnibz abſtinētes.
ita ut q̄tidianū ieiunū in naturā conuer
terēt. **I**tem **E**ubolus p̄bus. narrat p̄ſarū
magos z doctores ſapientiffimos excepta ſa
rina z olere nihil aliud i cibo ſumere. **F**er
tur etiā q̄uo in **E**uleſina puincia nō ſolū
a piſcibz z uolucibz abſtinet p̄lus. ſz etiā
a q̄buſdā pomis. **I**tem **X**enophon p̄bus aſ
ſerit polenta z cardamomoz ſale z pane p̄
ſas uiuere. **I**tem **L**ardefanes babilon̄.
apud indos ḡmmosophiſtas t̄ate p̄tinen
tie deſcribit. ut ſolū pomis z farine cibo ui
uāt. et cū ret ad eos uenerit illos adorare
ſolūt̄ ſit. ſueoz puincie pacē in eoz p̄cibz ſi
ta z arbitret̄. **I**tem **E**uripedes p̄bus i cre
ta inſula referit. p̄phas z ſacerdotes **J**ouis
nō ſolū a carnibz abſtinuiſſe. ſz etiā a coct̄
cibis. **I**tem **X**enocrates p̄bus referit tres
leges in tēplo **D**elofine deē **A**thenis eē
poſitas. ſz deū uenerādū. p̄ntes honoran
dos. z a carnibz abſtinendū. **D**iphē etiā
in carmine ſuo carnū eſum penit̄ deteſtat̄
Preſea referit **P**iero. **A**rabes z ſarace
nos lacte cameloz uſca. porcorū ſo carni
bus nūq̄ vti. **I**te **F**riges z pontici ſm̄ibz
albis p̄ delicijs vtiunt q̄ in cauernis ligno
rū naſcūt̄. **O**rientales z libij ſolū locuſtis
uſcunt̄. **S**irij ſo cocodrillis t̄renis. **A**f
fri ſo nitidis lacertis ſolent uſca. **J**riſagi
q̄z gens errās in littoze mar̄ rubz piſces
ing petras aſſant calore ſolis. et h̄ ſolo ali
mento uiuūt. **Q**ſi oēs illos q̄s ſtulte face
re dicat. z abſqz rōne. audiāt comiciū poe
tā de ipoz numero. cur hec faciāt dicentē.
Sine cerere inq̄t z bacho friger ven̄. **E**c
ce intētio taliū cur hec faciāt qz vtz ut ca
ſtitatē ſernēt. **D**ſi ḡntiles t̄ate caſtitat̄ fue
rūt q̄ ydola adorabāt. q̄nto maḡ ſtudeū
eſt xpianis caſtitari z t̄pantie q̄ deū celi i ſe
recipe intendūt. **N**am q̄ p̄piano xpi ad be
lial. **S**cōo ieiunū ſuadet̄ a medic̄ z p̄bis
etiā p̄pter ſanitatē. **D**icit em̄ ypocras in
amphorizimis q̄ cralla z pingua corpora
q̄ creſcendi meſurā excreſcūt. niſi cito ab
lacione ſanguinis minuāt̄. in paraliſum ee

pessima morboꝝ g̃na erūpe necesse ē. Iteꝝ
 Galien⁹ cōmētator ipocratis vir doctissim⁹
 dicit q̃ hoīes voluptuosi et impinguati nō
 p̃nt diu viuere nec diu esse sani. aīasq̃ eoz
 dicit esse q̃i luro inuolutas nihil tenue ni
 hil celeste cogitare. habēt ista de con. di. v.
 Ne tales. Et ē dicitū **Piero.** Iteꝝ **Seneca**
 epla. viij. dicit q̃ multos morbos mltā fer
 cula fecerūt. Ite sic dicit **Piero.** li. ij. **Jo**
 uinianū q̃ multi podagrici ⁊ morbos arti
 culares paciētes p̃ abstinentiā fuerūt cura
 ti. **Uñ** **Orac⁹** irridet bonoz ciboz appetē
 tiam q̃ p̃sumpti relinquit p̃nias. **Uerius.**
Sperne voluptates nocet empta dolore
 voluptas. **Item** **Iuuenalis** poeta. **D** pro
 diga rez luxurics nūq̃ paruo contēta pa
 ratu. Et post multa. **D**iscite q̃s paruo lice
 at p̃ducere vitā. Et q̃ntū natura petat sat̃
 est. **Boecius** q̃z li. ij. de p̃sola. dicit **Q**uam
 appetit⁹ ciboz plen⁹ est anxietate q̃ etiā sa
 cietas plena est p̃nia. dicens infirmos mor
 bos ⁊ dolores quasi q̃sdam neq̃ie fruct⁹
 humanis referre corpib⁹. **Chryf.** etiam in
 epla ad **Hebre.** om̃l. xij. dicit **Q**uod nichil sic
 egritudine fugat vt moderata r̃fectio. **Uñ**
 di. **Piero.** li. ij. **Jo** uinianū q̃ null⁹ timeat
 olerib⁹ morbos g̃nari. Refert **Policratus**
 li. viij. c. vi. q̃ **Galien⁹** cui libet sp̃ indixit ie
 iuniū decimo die. asserens nō de facili ali
 que sic ieiunantē in morboꝝ infirmitates
 incidere. Et ex h̃ **Policrat⁹** valde cōmen
 dat illas puincias in q̃b⁹ seria secta ieiuna
 tur. asserens h̃ nō solum cōuenire religiōi
 et deuotioni xp̃iane sed etiā incolumitati
 ⁊ sanitati. Refert **Pōpē** trogus q̃ deter
 rimus **Silicie** tirānus **Dionisius** dū gu
 le ⁊ edacitati dedit⁹ erat oculoꝝ lumē ami
 sit. Nihil em̃ est q̃d citiore inducit caliginē
 oculoꝝ nisi ingluuies. q̃z vt ait **Porzunia**
 nus **E**dacitas cibos terit s̃z oculos vorat
 dat. Et p̃mo ieiuniū cōmendat ex eo. quia
 beatitudo paradisi sine eo nō potuit dedi
 cari. Nam vt ait **Pieronim⁹** **A**dā prim⁹
 hoīo p̃ceptum in paradiso recepat ne de
 vna arboꝝ comederet. q̃d quidem p̃ceptū
 q̃d diu seruauit in paradiso stetit **C**omedit
 et eiectus est vxore accepit **Q**uiq̃ ieiunās
 in paradiso virgo fuerat in terra copulat
 matrimonio. **Hec** **Pieronim⁹** li. ij. contra
Jo uinianū. **P**reterea tpe diluuij. dñs que
 dam aīalia p̃cessit ad esum. quedā vero im

mūda dicit et p̃hibuit. vt p̃b in aliq̃ abste
 nentiā cōmendaret. **M**oyse q̃draginta
 dieb⁹ ⁊ noctib⁹ in monte synai accepturus
 legem ieiunauit. ieiunus loquebat cū do
 mino. plus vero saturat⁹ idola fabricauit.
In **E**ro. legit⁹ q̃ **M**oyse orante ⁊ populo
 ieiunāte. tota die dimicauerūt filij israhel
 contra **A**malech. ⁊ vicerunt. **J**osue p̃ ieiu
 nium suū solis et lune stationē impetrauit.
Anna vxor **M**elchane p̃ ieiuniū impetra
 uit **S**amuelē filiū de se nasciturū. **S**am
 son et **S**amuel vinū et siceram non bibe
 bant. q̃z filij reptōmissionis erant. ⁊ p̃ ab
 stinentiā ieiuniūq̃ cōcepti sunt. **S**amuel
 congregatum populū in masphat idico
 ieiunio roborauit et hostib⁹ fortiorē fecit.
Saul cum maledictionis sniam p̃ philis
 teos pugnans. p̃tulerit in eum q̃ panem
 vsq̃ ad vesperam comederet. **J**onathas q̃
 causa victorie fuerat forte deprecanditur
 et vit̃ populi p̃cib⁹ liberat⁹ a morte. **D**a
 uid licet sibi p̃cissimū iam dimissum a **H**arbā
 p̃pheta audisset. tamen in alicio et ieiunio
 penitentiam egit di. **A**inerem rāq̃ panem
 manducabā. **M**elyas quadraginta dieꝝ
 ieiunio preparat⁹ in monte dominū vidit.
 Et hac de causa saluator⁹ **M**oyse ⁊ **M**e
 lyam ob ieiunioꝝ confortia in mōte trans
 figuratus secum ostēdit in gloria. **A**chab
 impiissimus rex ieiunio impetravit vt sen
 tentiā domini euaderet. et in posteros eꝝ
 vlcio fieret. **E**zechias rex ieiunio et alicio
 victoriam contra assirios et regem **S**er
 nacherib impetrauit. **A**niuitate ieiunio trā
 dei mitigauerunt. quam vtiq̃ **H**omorā ⁊
Sodoma mitigassent si ieiunassent. **I**n
Babilone magi et arioli periclitant. quia
 somniū regi declarare nescierunt. **D**aniel
 vero et tres pueri ieiunio reuelationē et ut
 mcrentur. p̃stiq̃ leguminib⁹ pulchritates
 et p̃udentiores inueniunt. **D**eniq̃ **D**aniel
 in lacum leonū missus ieiunio liberat⁹.
 et ad consolandū ei angelus mittitur. et
Abacuc cum cibo destinatur. **I**n **L**euin
 co p̃cepit dominus vt om̃s anima deci
 mo die septimi mensis vsq̃ ad vesperam
 sub pena mortis ieiunaret. **A**brāham vs
 tulum immolauit. sed butirū et lac etiam
 angelis hospitib⁹ exhibebat. **I**ta die **A**m
 brosius in sermone de ieiunio. xxxv. dicit.
 sexto die. ad finem. **I**n euangelio p̃p̃ter
 ieiuniū et abstinentiā **J**ohānes baptista

Contra caliginē oculorum
 Edacitas cibos terit s̃z oculos vorat
 vorat

de 7

Dominica Inuocauit

comēdat a christo q̄ eo maior inter natos
mulierū non surrexit. Item Anna p̄betif
sa post lōga ieiunia t̄pm suscipere meruit.
Lenturio cornelius vt sp̄m sanctū mere
retur accipere anteq̄ baptisatus ieiuna
uit. Paulus apostolus post famē et sitim
z labores ceteros atq̄ pericula. enumerat
etiā crebra ieiunia. Deniq̄ quid recensēa
plures. cū solius domini nostri ih̄u x̄pi ex
empluz abstinētie sufficere possit. q̄ bap
tismū suū ieiunio dedicauit. Si ergo ie
iunauit ille qui sine culpa fuit nec in ma
lum secci potuit. quanto magis nōs ieiu
nare debemus q̄ et vicij pleni sum⁹. z ad
cōmittendū mala prona. eo q̄ omnis eras
ab adolescentia prona est in malum. **Sen.**
vii. et. xij. q. j. Omnis eras. Sicq̄ patet in
stitutio ieiunij satis auctoritativa. que est
a deo p̄cepta in paradiso. ante legem per si
lios. Hoc et Moyse seruata. sub lege per
p̄betas z sanctos. sub gr̄a a x̄po z discipu
lis eius obseruata.

Dixi secundo q̄ circa istō sa
cratissimū ie
iunij videndū est d̄ eius obseruatione q̄d
noratur cū dicitur. quadraginta dieb⁹. Et
h̄ videndū est de pluribus. Primo quāto
temp̄e sit continuandū. quia quadraginta
dieb⁹. Secundo a quib⁹ isto temp̄e sit ab
stinendū. Tertio an om̄es ad hoc ieiunij
obligantur. De primo quāto temp̄e istō
ieiunij sit continuandū. Respondeo q̄ ex
emplo x̄pi quadraginta dieb⁹ et noctibus
Iste em̄ numerus videtur esse consecrat⁹
z priuilegiatus multis gratijs. Unde sic
filij israel non potuerūt ingredi in terram
p̄missionis nisi quadraginta annis man
sissent in deserto. **Exo. xvi.** Ita nos nō pos
sum⁹ ingredi in celestē ierlm nisi p̄ tantū tē
pus deuote ieiunem⁹. In signū h̄ **Moy**
ses z **Melyas** quadraginta dieb⁹ ieiunante
rūt. Nec tñ vacat a misterio q̄ tanto tpe et
non pluri nec pauciori institutum est ieiu
niū ab ecclesia. Nam fm̄ **Grego.** in omelia
p̄ncipis d̄nice. Sicut omniū bonoz nostro
rū ita z t̄pis iubemur decimas dare. **Un**
q̄ p̄ totū annū a dō multa bona recepim⁹
Ideo de h̄ hodie decimātes q̄dragita di
es ieiunam⁹. A p̄ma em̄ d̄nica q̄dragime
vsq̄ ad pasca sex hebdomade sunt. quarū
dies sunt q̄draginta. et ex q̄b⁹ dū sex dies
d̄nica subtrahunt de ieiunio remanent tñ

triginta sex dies abstinētie. q̄ sunt q̄i decia
anni. Ut ḡ numer⁹ q̄draginta dierū quib⁹
x̄ps ieiunauit impleat recipiunt q̄tuor di
es p̄cedens hebdomade. viz feria quarta
q̄nta sexta z sabbatū. et fm̄ h̄ d̄ q̄dragesi
ma. **Sz** cū triginta sex dies p̄dicti sint de
cima. ccc. diez tñ. et ann⁹ stat ex. ccc. xij.
dieb⁹. et sex horis. p̄ q̄ cū ieiunam⁹. ccc. xij.
dieb⁹ rōne decime t̄pis. remanēt q̄ncq̄ dies
indecimati et sex hore. sed de ill⁹ ieiunam⁹
q̄tuor dies p̄cedens hebdomade vt sacer
numer⁹ impleat. et fm̄ h̄ adhuc remanent
trigita hore indecimare. viz vn⁹ dies q̄ cō
tinet. x. horas. z sex hore. **Sz** p̄t dici q̄
p̄ decima illius t̄pis in sabbato sc̄to tardi
us cenamus. **Alicubi** tardius d̄ nocte p̄t
h̄ missa celebrat. lxx. dist. **Ad** q̄ patrib⁹
de **plē.** dist. j. **Ieiunij.** Ponunt hec de cō.
dist. v. q̄dragesima. Est aut̄ tanta distric
tio h̄ ieiunij vt soluens vnā diē ip̄. rotaz
quadragesima soluere videat. vt d̄ d̄ con.
dist. iij. **Nō** licet. et nō oportet. **Ubi** d̄ q̄ il
li q̄ in cena domini cenabāt tota q̄dragesi
mā inhonorabāt. **Et** h̄ glo. infert q̄ nichil
reputat ieiunasse q̄ vnū diē non ieiunauit
L. Sed di. cū i q̄dragesima imitemur
ieiunij x̄pi. vt p̄missum est. z ip̄e statim p̄
baptismū. scz post Epiphaniā suū ieiunij
inchoauit. querit quare h̄ tpe ieiunium in
choamus. et illud cū pasca continuamus
z non eo modo q̄ ip̄e ieiunauit. cum ip̄ius
actio nostra debz esse instructio. **Ad** quod
duplex est ratio. **Prima.** qz in quadragesi
ma rep̄tam⁹ plūm isrl q̄ fuit q̄draginta
annis in deserto. et statim post celebrauit
pasca. **Secūdo** qz homines tpe verno ad li
bidinē naturaliter cōmouent. ad quam re
stringendā institutū est h̄ tps ieiunij. **Ter
tio** qz x̄pi passioni resurrectio p̄tinuat. igit̄
rōnabile fuit vt afflictio n̄ra cōtinua esset
passioni saluator⁹. vt tandē cū eo cōregnē
vt d̄c apl⁹. **Quarto** qz filij isrl p̄ius q̄
agnum comederēt se affligebāt z lactucas
agrestes. i. amaros comedebāt. Ita et nos
p̄ p̄ncipis amaritudinē d̄m⁹ pus affligi vt sta
tim p̄ dignepossim⁹ comedere agnū vite. i.
cor⁹ x̄pi. vt sic miltice capia⁹ pascalia sacra
mēta. Ita diē **Unilhelm⁹** in rōnali sub ti
tulo de q̄dragesima. **D.** Circa p̄missa
querit quare pon⁹ feria q̄rta et nō alio die
ieiunij inchoam⁹. **Ad** q̄d r̄ideo fm̄ m̄ḡz
in rōnali. vbi sup. q̄ h̄ est q̄druplici ratiōe.

Primo qz xps legit feria qtra suū ieiunū
 inchoasse. qd erinde colligit qz nat^o est die
 dnica Et si qd diligēter cōporet certū est vsqz
 ad. xxx. annū fm rōes cōpōri inueniet eū i
 tertia feria fuisse baptisatū. z seqnti die in
 trās desertū ieiunū inchoauit. Secūdo iō
 feria qtra. qz Salomō in qtra etate tēplū
 edificauit. z nos qī fūdamētū illi^o tēpli qd
 ex nob pstruit iacim^o ieiunādo. vt in pasca
 tēplū dñi eē possim^o Un aplūs. Tēplū dī
 scām ē qd est^o vos. Tertio iō qz ecclia cū in
 dieb^o dnīc^o qdragesime nō ieiunet. ppe gau
 diū rresurrectōis dnice q illo die scā est i di
 scipul. Dñs aut legit bis comedisse. semel
 cū discipul^o eūtib^o i Emaus. z iter cū disci
 pulis qn itrauit ianuis claus^o. iō icipit ieiu
 nare ab hac feria qtra antecedēte dnica il
 lā. q ppe h vocat caput ieiunij. Ar bis pz q
 die dnico nō ē ieiunādū cū etiā scī ptes vt
 Anthon^o z Paul^o. z hemite ceti die dnico
 nō ieiunabāt. vt di. Ihs. lxxij. di. p^o pasca.
 Idē die Hier. ad Lucanū d^o Utinā oī tpe
 ieiunare possem^o. nō tñ h dico q dieb^o do
 minic^o ieiunandū putem. ibidē. c. Utināz
 Un statutū est q si qd rāqz h pntēre cōue
 nire iudicās die dnico ieiunauerit i eiusdē
 diei pceptūz. anathema sit. xxx. di. Si qd.
 Quarto qz h tpe ad bellū pcedim^o. Idōz
 quoz pntib^o q p quoz dies istos signifi
 cant armati eē dem^o. scz iusticia. fortitudie
 prudētia z pntia De scdo a qbz z quō sit
 isto tēpe abstinentū. hoc est. quibus cibis
 vtendū sit. et quibus nō. et cū hoc de mo
 do vtendi. Ad primū q cum querit a qui
 bus sit abstinentū in isto ieiunio. Rñdeo
 q a carnib^o ouis lacte z caseo z ab omib^o q
 semētina trahunt originē carnis. vt dicit
 magister in rationali sub titulo de ieiunij
 quatuor tempoz. Unde dicit Gregorius
 scribēs Augustino angloz episcopo. z ha
 betur in decretis. iij. dist. Deniqz. q equoz
 est vt qui bis diebus a carnib^o animalium
 abstinemus. ab omib^o quoqz q semētina
 trahunt originem carnis ieiunem^o a lacte
 videlicet caseo z ouis. **E** Sed hoc
 currunt dubia plura. Primo quare esus
 carnū generaliter in omi ieiunio sit inter
 dictus. Secūdo quare oua lac et caseus
 specialiter isto ieiunio sint interdicia. Ter
 tio quare pmittitur vsus vini z nō carnū
 cum vtrūqz ad luxuriā disponit. Quarto
 qre. sep^o pmittimur bibere. z semel come

dere. Quito an liceat tpe ieiunij in differ
 ter omib^o piscib^o vti. Sexto an liceat elec
 tuarijs pro pseruatione sanitatis vti. **S**e
 ptimo que hora diei sit cōueniēs ad come
 dendū isto tēpe. Et per h^o determinabil
 de modo abstinedi. De primo quare esus
 carnū generaliter in omi ieiunio sit inter
 dict^o. Rñdeo fm Thomā scda scbe. q. cxi.
 vij. arti. viij. q. ex quo ieiunij est in dictum z
 institutū ad repzūendas cōcupiscentias
 carnis. Delectatio autē carnis consistit in
 cibis carnū. que i comedēdo maximā ha
 bent delectatōne z etiā ad venerca puocāt
 z ideo ab his cibis q multiplicāt materiā
 incitāmētū carnalis ad concupiscentias. vt
 est cibus carnū ecclia isto tēpe interdicit.
 Aliā rōnem ponit mgr in rationali sub ti
 tulo de ieiunij quoz tpm. Q cū de^o mar
 ledixisset terre p psequēs maledixit omib^o
 pcreatis ex terra. vt sunt animalia. Indē
 q omne genus carnis quod in terra ver
 satur tam qua drupedia qz aues i ieiunij
 non licet comedere. Aque autem deus hō
 maledixit. quoniā per aquam baptisimū fu
 tura erat remissio peccatorum. Hoc enim
 elementum est dignissimum quod sordes
 abluir. et super quod spiritus domini an
 te mundi constitutionem ferebatur. Sed
 quereres. mlte sunt anes que circa aquas
 versant. et que ex eis vel in eisdem nascunt
 quare q nō comedūt isto tpe. Rñdetur fm
 mgrm ibidē. q ex eo. licet in aqs generant
 tñ in terra percipiunt nutrimenta. sic ad
 terram pertinere dicunt. Sed quid dice
 mus de castore. cuius caudam in ieiunio
 comedimus. Rñdeo fm mgrm ibidē. Q
 omnia animalia habētia formā qdrupedia
 ex vna et piscis et alia pte possunt comedē
 ex ea parte q apparent piscis. et alia vō mi
 nime. vt est biverus sine castor. Ad secū
 dū quando querit quare oua lac et caseus
 in quadragesima specialiter sint interdici
 ta. Rñdeo fm Thomam vbi sup. q licz in
 alijs ieiunij seruāda est cōsuetudo patric
 eo q circa talia vnaqueqz puincia i suo ser
 su habundat. lxxij. dist. Utinā. Tū qd i
 ieiunū quadragesimale solēnius est. Tū
 qz ad imitatōz xpi obseruat. Tū quia etiā
 p ipm disponimur ad redemptōis nostre
 mistria deuotius celebranda. Et ideo in
 quolibet ieiunio interdicit esus carnū
 vniuersaliter. in ieiunio autē qdragesimali

d. 2.

Dominica Innocentii

spēaliter lac & oua. Ad tertium quā gr̄it̄ quare
pori p̄mittit̄ vsus vini q̄s esus carniūz. cū
vtrūq̄ ad luxuriā disponat. Dicit em̄ ap̄ls
Nolite inebriari vino in quo est luxuria.
Eph. v. Et p̄. uerb. xx. Luxuriosa res
vinum. Respondeo fm̄ Thomā vbi supra.
Licet vinum sup̄fl̄e sumptum disponit
ad luxuriā calefaciendo corpus. tamē illō
cito transit. Nō sic autē multitudo hūoris
que ex carniūz p̄cedit & diu durat. Unde
notanter dicit apostolus. nolite inebriari
vino. nō ar̄ dicit. nolite d̄bere viniū. Nam
viniū in iocūditate creatū ē & modice sum/
ptū acuit ingeniuū. Vñ dicit mgr̄ ū. rōnali
in titulo de ieiunijs q̄tuor t̄pm. q̄ iei. vñs
viniū ita bibere p̄mittimur vt ebrietatē o. n̄
nino fugiam. Alioquin si hoc concederet̄
restat vt om̄ia que corpori libent̄ similit̄er
faciamus. iij. dist. Deniq̄. Ad quartū q̄re
p̄mittimur pluries bibere & semel comedere.
Rideo q̄ cū mlti cibi tēpe ieiūij sint de
natura frigidi vt legumia. & p̄ oīs indige/
stibiles. necesse fuit p̄pter digestiōez ciboꝝ
moderatā pot̄ sumptōz p̄mittē. Unde in
p̄niali romanor̄ scribit̄ q̄ penitens d̄z vt
modice ceruisia. sc̄z quantū ad necessitatē
digestionis et sustentationē nature. Sine
cibo em̄ diutius durare possum. cū sit na/
ture grossioris. & p̄ oīs nō cito alterabilis
in substantiā. Potus autē cum sit subtilis
cito est alterabilis & p̄ oīs indiget continuo
supplemento. Et dicit Thomas vbi sup̄
ar. vi. Q̄ si d̄s imoderate vras̄ potu. potest
peccare & meritū p̄dere ieiūij. Sicut etiā
si imoderate cibū in vna comestione su/
mat. Hec ille. Ad q̄ntū An t̄pe ieiūij lice
at indifferēter om̄ibz piscibz vñ. maxie ex q̄
quidā pisces sūt delectabiliores q̄s carnes
vt sturiones. salmōnes. et alij. Rideo q̄ lz
h̄ vez sit. tñ ecclā respicit ad illud qd̄ com/
muni? ē. vt dicit Tho. vbi sup̄. cōmunius
aut̄ est q̄ carnes delectabiliores sūt pisci/
bus. & iō pisces nō phibent̄ lz carnes. Et
q̄ p̄z q̄ etiā pisces quantū cūq̄ delectabiles
in ieiunio licite comedunt. Vñ dicit Bre.
iij. dist. Deniq̄. q̄ pisciū esus ita xp̄iano cō/
ceditur vt hoc ei infirmitatis solacium nō
luxurie pariat incendiū. Et seq̄t Deniq̄ q̄
a lacte abstinet nequaqs̄ sumptuosiora ma/
rinarūz beluarū cōiuiua preparer. Unde
ecclesia inungit penitētibz pro cibo par/
uos pisciculos. vt. lxxij. dist. p̄sbyter.

Sed multis videtur q̄ etiā pisces quan/
tumcūq̄ magni non nocent si ad necessita/
tem nō ad superfluitatem sumantur. Ad
secundum quando queritur an liceat pro cō/
seruatione sanitatis electuarijs vti. Respo/
deo fm̄ Thomā vbi sup̄. ar. vi. q̄ electua/
ria lz aliq̄ modo nutriant. non tñ p̄ncipa/
liter assumunt ad nutrimentū sed ad di/
gestionē ciboꝝ. vñ nō soluūt ieiunū sicut
nec aliaz medicinarū assumptio nisi forte
quis in fraudem electuaria in quantitate
magna assumat p̄ modum cibi. Vñ tñ
in rationali de ieiunijs quatuor temporū
dicit. q̄ electuarijs nō aliter vti licet nisi sic
alio delicto cibo. secus est in medicina cu/
ratiua. p̄seruatiua tamen vbi nullum est
signum infirmitatis instantis. recipe non
licet. Unde de consecra. distine. v. Contra
ria. dicit Ambrosius super Psal. cxxx. Q̄
contraria diuine religioni p̄cepta medi/
cine sunt. que a ieiunio reuocant. qd̄ glosa
intelligit in homine sano. Quidam autē
dicunt q̄ pro nulla medicina nec etiā pro
electuarijs ieiunium soluitur. nec pro po/
tu ante cibū vel post. Sic em̄ videtur in/
dictū et consuetudinē ecclesie ieiunatis et
hoc tollerantis. Et per hoc soluitur dubi/
um de senascalcis et incisoribus regum et
ducum qui p̄gustantes cibos nō soluūt
ieiunium. Ad septimū quando queritur
que hora sit debita ad comedendū isto tē/
pore. Respondeo fm̄ Thomā vbi supra
ar. vi. Q̄ cū ieiunia ab ecclā sint instituta
ad concupiscentiā refrenandū. ita tamē q̄
natura saluetur. Ad hoc autem videt̄ suffi/
cere vnica comestio p̄ quā homo potest et
nature satisfacere & tñ cōcupiscentie aliquid
detrahit. dimittendo comestionum vices
Et ideo ab ecclā statutū est vt semel a ieiū/
nantibz in die comedat. Huic autē vnice co/
mestioni deputat̄ pueniēs hora nona. Nō
q̄ fm̄ Tho. vbi s̄. ar. viij. ex q̄ hora sexta sit
cōis hora alijs diebz ad comedendū vt iei/
unās aliquā afflictōz sentiat p̄ culpe satis/
factōe pueniēs hora comedēdi. ieiunātibz
ratar̄ circa horā nonā. Couēit etiā ista ho/
ra fm̄ cū misterio passionis xp̄i q̄ fuit com/
pleta hora nona q̄ incliato capite tradidit
sp̄m. Ieiunantes autem dum suam carnē
affigunt. passioni xp̄i conformantur. fm̄
illud Gal. v. Qui christi sunt carnem suā
crucifixerunt cum vicijs et concupiscentijs

Præterea ista hora est ueniens p̄p̄ differē-
 nā ieiunij n̄ri et iudeoz. q̄ a vespa i vespa
 ieiunabat **Leuiti. cxiij.** A vespa i vesperaz
 celebrabit sabbata v̄ia. affligetisq; anias
 v̄ias. **Ut ergo status gratie perfectior sta-**
 tu veteris testamēti appareat nos comedi-
 mus in die hora nona q̄d ip̄i fecerūt nocte
Iuxta illud. Hoc p̄cessit dies aut̄ appropi-
 quauit **Roz. cxiij.** Istā rōem etiā tāgit m̄ḡr
 in rōnali sub titulo de q̄dragesima dices.
Q̄r̄q; tps q̄dragesime est tps p̄nie. Peni-
 tetes aut̄ quertūt a tenebris ad lucē. **Jōs**
 hora vesperina p̄uenit et canūt vespe hora
 nona q̄ cōsueuerūt cantari circa tenebras
 noctis alijs dieb. **Un̄ in Galio Babilonēsi**
 statutū est. de p̄se. di. j. **Solet. vt null⁹ ante**
 horā nonā i q̄dragesima comedat. qz nul-
 laten⁹ tales credēdi sūt ieiunare si an̄ man-
 ducauerit q̄s vesperinū celebrēt officiū. **Ite**
 alia rō fm̄ m̄ḡm i rōnali. vbi sup̄. qz q̄dra-
 gesimali tpe. p̄p̄ dispositōz ad pascale solē-
 nitatē z correctōz delictōz p̄teritorū sancti
 oribz opibz insitēdū ē. **Jō. p̄uisz est vt eo**
 tpe q̄ seruā illa ieiunia plures oronū sup-
 plenōes ieiunij agam⁹. **Et p̄pter h̄ nō solū**
 horas alias. v̄ez etiā vespas an̄ cibū dicit
 mus. **Premillis tñ quoz dieb an̄ Inuo-**
 cauit h̄ nō seruat. ad significandū p̄marā
 dispositōz penitentiū q̄ in suis p̄mordijs n̄
 p̄nt tot sc̄ritat̄ obseruatijs insudare. **Ar-**
 chidiacon⁹ aut̄ in dicto canōe. solet. dicit qz
 cū x̄ps ieiunauit q̄dragira dieb nichil co-
 medēdo. nos q̄ fragiliores sum⁹ nō valētes
 eū in toto imitari. **Salte tard⁹ etiā post ve-**
 speras comedim⁹. vt sic i afflictioe maiori
 sibi p̄formemur. **Sz di. qd̄ erit de sim-**
 plicibz q̄ horā nonā p̄ncipalit̄ nō coḡscūt.
 vt villani. z aliq. **Rūdeo fm̄ Tho. vbi sup̄**
 arti. vij. **Quicet ieiunij req̄rat horam de-**
 terminatam. nō tñ fm̄ subtile determina-
 tionē sed fm̄ grossam estimatiōez. **Suffi-**
 cit em̄ qz sit circa horā nonaz. et h̄ quilibet
 coḡscere p̄t. **Un̄ fm̄ ip̄m modicū augmē-**
 tū vel modic⁹ defectus non multū nocere
 potest. **Dicit etiā Thomas qz si cui p̄pter i-**
 firmitatē vel etatem vel aliqd̄ h̄mōi h̄ cede-
 ret in magnū grauamen. esset cum eo in ie-
 iunio dispensandū vel vt aliquantulū p̄ue-
 niret horā. **Unde in dicto d̄r concilio. Si**
 vero aliq̄s necessitate p̄stric⁹ fuerit vt ad
 missam venire nō valeat. estimata vesperā
 hora cōpleta oratione sua ieiunijz soluat.

Decibi. Ex his die m̄ḡr i rōnali sub titu-
 lo de quoz t̄pibz. qz comedere an̄ horam z
 ante missaz in ieiunijz statut⁹ z necessariū
 est mortale pctm̄. in volūtarijs veniale.
Sz h̄ occurrit plā dubia. **Primo**
 qre nō ē taxat⁹ numer⁹ z q̄ntitas ciboz. sic
 taxat⁹ est numer⁹ comestionū z horaz. **Se-**
 cūdo an̄ diuites peccāt vtendo isto tpe de
 licatis cibis. **Tertio quibz modis frangit**
 ieiunij per gulam. **De primo dicendū. qz**
 non potuit taxari numerus ciboz nec q̄n-
 titas eadē om̄ibz p̄pter diuersas corpuz
 cōplexiōes et q̄bz cōtingit qz vnus maiori
 alter miōri cibo idiget. **Sz vt plurimū oēs**
 p̄nt p̄ vnā comestionē nature satisfacere
Et ideo talis taxat⁹ numerus comestionū
 et nō numerus ciboz. **Unde. iij. Etiboz.**
Refert cōmentator de q̄daz qz comedat se-
 mel vnū bouē. z tñ nō dicebat gulosus. q̄a
 nature satis faciebat. et tamen si alter co-
 mederet in q̄ natura nō indigeret r̄ic dice-
 ret gulosus. **Hinc dicit Aug. in li. q̄thorū**
 euāgelij. qz iusticia xp̄ianoz nō s̄bit i ni-
 mia abstinentia a cibis nec etiā in māduca-
 tione quozūcūq; ciboz. **Sz in eq̄tare tollerā-**
 di inopiā et sp̄antā per habundantiā. nō
 se corrūpenti atq; oportune sumendi vel
 nō sumendi ea quoz non vsus sed concu-
 piscencia reprehēdenda est. **Ar̄scq; Non**
 em̄ interest omino qd̄ alimētoz sumas vt
 succurras necessitati corpis dūmodo cō-
 gruas i generibz alimētoz. his cū q̄bz n̄bi
 vinēdū est. neq; q̄ntū sumas interest. cū vi-
 deamus alioz stomachum citius saturari
 cibis. z eos tamē illi ip̄i cibo. i. h̄ic cibo
 quem cōcupiscūt quo paruo saturant ar-
 dēt z ir̄ tollerabiliter et omino turpiter
 inhiare. **Alios autem plus paulo poculo**
 scz sumpto satiari. sed inopiam tollerabili-
 ter perpeti vel ante horā positas epulas si
 id in tempe aut op⁹ sit aut necesse sit cū n̄a
 quillitate aspiciere neq; tangere. **Habētur**
 hec. xij. dist. qd̄ dicit. **Et q̄bz p̄cludit Aug.**
 qz q̄ntitas ciboz p̄ congruentia p̄sone vt ne-
 cessitate sanitat̄ sumpta nō nocet. si nō fac-
 rit ex gula. **Sz cū tranquillitate animi non cū**
 nimio appetitu. **Un̄ idem Aug. li. de do-**
 ctrina xp̄iana. c. xv. dicit. **Qz in talibz ante-**
 dit̄ causa vtendi et modus aperendi non
 ip̄m factū. xij. di. **Quisq; Ad idem Aug.**
 in sermone de quadagesima. **Ad secūda**
 an̄ diuites peccant vtendo isto tpe cibis

Dominica Inuocauit

delicari. Rñdeo distinguendo. Aut em̄ diuini
res h̄ faciūt ex eo q̄ nō sentiāt afflictōz ieiun
nū in aliq̄. vt facili⁹ id p̄rāseat. et sic dico q̄
peccat. q̄ sic sp̄ volūt eē in eis de delicijs. et
nūq̄ vel salte isto tpe affligi p̄ p̄ctis. Aut h̄
faciūt ex p̄suetudie sue infirmitatē ita q̄ n̄
aliter viuerent q̄ p̄sueuerūt. vel q̄ loc⁹ p̄so
na et tps circa eos p̄siderata talia requirūt.
et sic dico q̄ nō peccat nisi forte venialiter.
Uñ di. Aug. li. iij. de doctrina xp̄iana. c. xv.
In oib⁹ talib⁹ nō vltus aboz h̄ libido cōsi
derāda ē. Et seq̄. **Que** t̄ḡ loc⁹ et p̄sona et
t̄p̄o pueniāt diligēt attendēduz ne temere
flagicia rep̄hēdā. Fieri em̄ p̄t vt sine aliq̄
cupidivicio l' voracitatē p̄ciosissimo cibo
sapiēs v̄at. Inspiciēs at̄ fedissima gule flā
ma i viliissimū cibū erar̄ defat. et sani⁹ q̄sq̄
maluerit more dñi p̄se vesci q̄ lēricla mo
re Esau. aut ordeo more iumētoz. Nō ē q̄
natura ciboz i causa s̄ mod⁹ appetēdi ior/
dinar. Est reprobad⁹. **Uñ. dis. Quisq̄.** Et q̄
p̄z fm̄ Aug. sup̄ eplaz Joh. q̄ delicie q̄libz
i absq̄ desiderio p̄cipiant nō officiūt. et vi
les cibi appetēter accēpti impediūt p̄fectū
abstīnētie. **David em̄ aquā p̄cipit p̄fectū**
dit. et v̄as carnē comēdit. Uñ. dis. Deli
cie. Et his infero salubre p̄silū. p̄ diuitib⁹
in penitētijs iniūgēdis a p̄fessorib⁹ obfua
dū. vt diuitib⁹ iniūgāt pot⁹ elemosinaruz
largitōz q̄ ciboz p̄ciosoz abstīnētiā. **Itō**
p̄z p̄ Aug. i. li. de h̄. do. dicēt. Nō cogāt di
uites paup̄z abis vesca. i. p̄na. fm̄ Du
gonēvrat p̄suetudie infirmitatē sue. i. fragili
tatē et delicatōis sue fm̄ Aug. S̄z doleāt
alī se nō posse sustētere. si p̄suetudinē mu
tāt egrotāt. vtant sup̄fluis. i. p̄ciosis. dent
inopib⁹ necessaria. i. ad eoz sustēratōz. vtāt
p̄ciosis dent paup̄ib⁹ vilia. Uñ. dis. Non co
gant. Et his rñdēt ad tertū dubiū q̄ q̄rit
q̄ modis ieiunū soluit. Rñdeo q̄ quinq̄
fm̄ Greg. i. moral. de con. di. v. Quisq̄ mo
dis. Pr̄mo si tps statutū puenit vt Jona
thas Sc̄do si nō puenit s̄z abī lautōres
q̄rit. vt ist̄ l̄re i de f̄to Tertio q̄n ea q̄ sumē
da sūt et p̄tū p̄curari accurat. et h̄ intelli
ge sine causa. vt filij Deli i silo vt dictū ē s̄
Quarto q̄n et si q̄litas et tps ciboz p̄gruit.
h̄ i ip̄a q̄ntitate sumēdi mēsurā refectōis
excedit. vt sodomite. Quinto q̄n et si abiecti⁹
ē q̄ desiderat et tū ip̄o estu imēsi desiderij
debet peccat. vt Esau. Et p̄ isto vltio mō
dic̄ Aug. sup̄ eplaz Ro. xij. Nō p̄t porcū

h̄ p̄t pomū p̄m̄ h̄o iterij. et Esau p̄matuz
sui nō. p̄t gallinā s̄z p̄t lēticulā p̄didit. nec
p̄s de carne s̄z de pane tēptat. ē. **Idē Bre.**
li. xxx. moral. et Bern. in apologia. B
De tertio p̄ncipali q̄ q̄rit An oēs fideles
ad ieiunū q̄ dragesime teneāt Rñdeo bre
uiter fm̄ Tho. sc̄da sc̄de. q. c. lxxij. ar. iij. q. te
iuunū i cōi cadit sub p̄cepto legi nate. s̄z de
terminatio t̄p̄is et modi ieiunādi fm̄ pueniē
tiā et vtilitatē p̄li xp̄iā cadit sub p̄cepto iu
ris positū. q̄d ē a p̄lat̄ ecclē institutū. Et
q̄ vt dic̄ idē ar. iij. p̄cepta dei sūt p̄cepta iu
ris natural. q̄ fm̄ se sūt d̄ necessitate salutis
h̄ statuta ecclē sūt de his q̄ nō se sūt d̄ ne
cessitate salutis. s̄z solū ex institutōe ecclē. et
iō p̄nt eē aliq̄ ip̄edimēta p̄t q̄ ad obfuaāda
ieiunia h̄mōi q̄dā nō tenēt. Et h̄ p̄z q̄ vbi
ē euidēs causa n̄ ieiunādi licite soluit ieiunū
ecclē. sic p̄z i pueri q̄ p̄pter debilitatem
nate nō p̄nt ieiunare cū nafa ip̄oz idigeat
freq̄nti cibo et nō mlto assupto sil. tū etiāz
q̄ indiget mlto nutrimento p̄pter nēcitatem
augmēti. q̄d fit d̄ residuo alimēti. Et idē q̄s
dū sunt i statu augmēti q̄d ē vt in plurib⁹
v̄s ad finē tertij septēnij n̄ tenēt ad ecclē
stica ieiunia. Dic̄ tñ Tho. ibidē q̄ pueniēs
ē vt etiā in h̄ tpe se ad ieiunādū exerceant.
p̄t v̄t mir̄ fm̄ modū sue etatē. Quisq̄ tñ fm̄
ip̄m maḡ tribulatōe iminēte in signū p̄nie
artioz etiā pueri ieiunia indicūt sic etiā iu
mēti. Legit Jone. ij. Hoies et iumēta non
gustēt q̄c̄q̄ nec aquā bibēt. Sic etiā d̄z
Jobel. ij. Sanctificate ieiunū. vocate ceruz
p̄gregate puulos et sugētes v̄bera. Lōcor
dat Guilhelm⁹ i rōnali sub titulo q̄ruoz tē
por di. Q̄ ieiunia ecclē solui nō debēt. q̄a
ad ea tenēt d̄olicapaces. cū et ip̄i delinq̄re
p̄nt. Disp̄sari tñ p̄t circa h̄ cū impuberib⁹
et etiā cū p̄stitutū in maiori etate. et cū senib⁹
et infirmis ac debilib⁹. S̄z q̄d d̄ mulierib⁹
q̄ sine sc̄a dalo viroz nō p̄nt ieiunare. Rñ
deo q̄ volūtaria ieiunia debent i h̄ casu di
mitte. s̄z indicata p̄ ecclēz nō. s̄z forte fm̄ ip̄z
et i ill' sacerdos p̄pter sc̄adalu cū eis valeat
disp̄sare. S̄z q̄ro an ieiunia p̄ ecclēz idic
ta possint r̄dimi. Rñdeo fm̄ Guil. q̄ n̄ nisi
sb̄it nēcitas casual. Volūtaria tñ ieiunia
v̄t i p̄na iniūcta p̄nt redimi etiā si illa cā
subsit dū mō vtilior sit p̄p̄satio. Itē q̄d de
pegrinatib⁹ l' laboratorib⁹. Rñ d̄o fm̄ tho.
vbi s̄. c. iij. q̄ si pegrinatio l' labor p̄t cōmo
de differt l' dimini ab absq̄ d̄rūto corp̄al

procepta dei sunt procepta iuris naturalis que sunt de necessitate salutis

salutis exterioris stat? q̄ requirit ad p̄suatōz
corp̄al vel sp̄ialis vite. nō sūt. p̄r hec ieu/
niā p̄mittēda. Si at̄ imineat necessitas
statim p̄grinādi z magnas dietas faciēdi
vel etiā multū laborādi z cū h̄ nō p̄t ieu/
niā obseruari nō obligat hō ad ieiunādū.
q̄ nō videt̄ fuisse ecclē int̄rio statmēs ieu/
niā. vt p̄ h̄ ip̄ediret alias vias z maḡ neces/
saris causas. Dicit t̄m Tho. q̄ in his recur/
rēdū est ad sup̄ioris disp̄atōez. nisi forte
vbi ita ē p̄suetū. quia ex h̄ ip̄o q̄ plari disti/
mulat̄ videt̄ annuere. Quid d̄ paup̄ibz mē/
dicat̄. R̄spondeo q̄ si p̄t̄ sufficient̄ h̄ie q̄d
eis sufficit ad vnā comestōz. non excusant̄
als si nō sufficit excusant̄. vt illi q̄ frustari/
elemosinas medicat̄. Sicq̄ p̄z de ieiunij
obseruatiōe qualiter sit debite seruandū.
q̄ ad t̄ps horā z modū. zc.

Dominica Inuocavit. III

Sermo. XLVI

Est t̄m tertiu membr̄ p̄cedēt̄ smōis.

Q̄m ieiunasset

quadraginta diebus et quadra/
ginta noctibus postea esurijt.
vt sup̄. **A** Expediūt̄ duobz p̄ncipalibz
circa sacru ieiunij occurrēt̄ibz scz de ieu/
nij institutiōe auctoritatina. z de ei' obser/
uatione debita. restat de tertio scz de ieu/
nij remuneratiōe saluifica. **Q̄z** q̄z remu/
neratio in sp̄ialibz nō dat̄ nisi p̄ actu fr̄u/
osoz meritoz. meritū at̄ ex circūstātijs de/
bit̄ ponderat̄. **I**do h̄ videam' de pluribz.
Et p̄mo q̄sio ieiunij n̄m d̄z ēē meritozū
Scdo q̄le recipit̄ p̄mū. **A**d h̄ q̄ ieiunij
n̄m sit meritozū d̄z esse p̄mo afflictiuum
ad diuinā misericōdiaz inclīnādā. **S**cdo d̄z
ēē mundū ad interiorē p̄scāz pulcrifican/
dā. **T**ertio d̄z esse piū siue passiuū ad fra/
ternā miserā subleuandā. **D**e p̄mo d̄z. **f.**
Mach. iij. Ieiunauerūt̄ in die illa z indue/
runt se cilicij. **E**cce q̄vult̄ bñ ieiunare d̄z
ad iūgere asp̄itatē vestij interiorū. vt non
yraf̄ delicat̄ camilijis sz asp̄iozibz vt sic nō
solū habeat̄ asp̄itatē ciboz sz etiā vestimē/
tozū. **S**ic em̄ rex ninive indut̄ sacco ieu/
nauit. **I**one. iij. **U**n̄ canim' **I**mmutemur
habitu. **E**x q̄ p̄z q̄ male ieiunat̄ q̄ in aliq̄
isto t̄pe habitu si p̄t̄ nō imurat. p̄z q̄z ha/
bitus talijū indicat̄ in eis vanitatē. **S**cdo
ieiunij debet̄ esse mundū ad interiorē
p̄sciatā pulcrificandā. mundiciā aut̄ ista

consistit in tribz. scz vt hō abstineat̄ ab om̄/
nibz iniquitatibz z ab illicitis voluptatibz
seculi. q̄d est p̄fectum ieiunij. **D**e con. dist. v.
Ieiunij. **S**ecundo vt homo abstineat̄
ab indiscreta z immoderata ciboz refecti/
one. de conse. dist. v. **S**int tibi. et ca. **N**on
dico. **E**t hec duo ieiunia licet̄ semper sint
seruanda maxime t̄m isto t̄pe in quo inter/
dumus animas deformatas pulcrificare.
Tertio vt homo certos cibos subtrahat̄.
maxime q̄ ad voluptatē z ad libidīnē indu/
cūt. vt dicitur est. de con. dist. v. **D**emq̄. **E**
q̄b̄ infero q̄ ad mūdiciā ieiunij necessaria
est abstinentia. nō solū a cibis sz etiā ab om̄/
nibz dissolutionibz delectatiōibz et volup/
tatibz. **N**am q̄d prodest ieiunare visceribz
et luxuriari vanitatibz. abstinere a cibis et
errare peccatis. **LXXVJ. dist. Quid prodest**
Item nihil prodest ieiunare et orare nisi
mens ab iniquitate reuocet̄. z ab obtracati/
onibz lingua cohibeat̄. de con. dist. v. **N**ihil
prodest. **N**unc dicit̄ **B**re. sup̄ **L**eiunij om̄s.
f. **U**is ostendā tibi q̄le te oportet̄ ieiuna/
re ieiunij. **I**eiuna ab om̄i p̄o. nullum ci/
bū sumas malicie. nullas capias epulas
voluptat̄. nullo vino luxurie z calefacas. ne
tuna a malis opibz. abstine a mal' smōibz.
p̄tine te a pessimis cogitatiōibz. **E**t sequit̄.
Tale ieiunij deo placet̄. **P**ecille. **P**ocet̄
q̄d ecclā clamat̄ i p̄ncipio q̄dragime. **C**o/
uertim' ad me i toto corde vno. itā i exteri/
ori q̄s interiori opatōe cordis. p̄ tale ieiunij
aīa purificat̄. **E**t p̄z ex his q̄na diligentiā
sit h̄ t̄pe a venatōe abstinentiā. cū ieiunij
ip̄m nihil valere dicat̄ si in eo venatio ex/
erceat̄. **U**n̄ dicit̄ **L**anon. **LXXVJ. dist. E**t d̄
ctū **A**mb. i smōe de q̄dragime. **A**n p̄na/
tis illū ieiunare fr̄es q̄ p̄mo diluculo non
ad ecclāz vigilat̄. nō beatoz martirū loca
sancta p̄quirat̄. sed surgens cōducit̄ seru/
ulos. disponit̄ retia. canes p̄ducit̄. saluos sal/
uosq̄z perlustrat̄. **S**eruulos inq̄z secū tra/
hit. fortasse ad eccliam magis festinantes
z voluptatibz suis peccata accumulāt̄. alie/
na. nesciens se reum futurū tam de suo de/
licto q̄s de perditōe seruoꝝ. **E**t hoc dicit̄
duo colligunt̄. **P**rimo q̄ non potest̄ ieiunare
efficaciter ad salutē in dicto capitulo
Scdo q̄ dñs distrahēs seruos a seruitio
diuino. p̄sertim illis temporibz quibus
tenent̄ esse circa ecclias ipsōꝝ. **S**unt peccat̄